

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу управління освітою, власник)

Міжнародний олімпійський та спортивний рух

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму	6.010201	«Фізичне виховання»
		(шифр і назва напряму)
спеціальності		«Фізичне виховання»
		(шифр і назва спеціальності)
спеціалізації	Організація та управління фізичною культурою та спортом	
		(назва спеціалізації)

(Шифр за ОПП ПНВВ 04)

Запоріжжя
2014 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(повне найменування вищого навчального закладу)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Захарова Олена Миколаївна, старший викладач кафедри
управління фізичною культурою та спортом

Обговорено та рекомендовано до видання Президією Науково-методичної комісії з напрямку підготовки
6.010201 Фізичне виховання, спеціальністю 7,8.01020101 Фізичне виховання.

(шифр і назва напрямку)

“ 20 ” серпня 20 14 року, протокол № 1

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Міжнародний олімпійський та спортивний рух» складена відповідно до освітньо-професійної програми бакалавра напряму «Фізичне виховання», спеціальністю «Фізичне виховання».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення стану та перспектив розвитку міжнародного олімпійського та спортивного руху.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни «Міжнародний олімпійський та спортивний рух» базується на засадах інтеграції теоретичних та практичних знань з багатьох дисциплін: олімпійський спорт, професійний спорт, організація та методика фізичної культури, фізкультурно-спортивні споруди, тощо.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Олімпійські Ігри Стародавньої Греції. Олімпійський рух сучасності
2. Міжнародна олімпійська система. Соціально-політичні, організаційно-правові та економічні аспекти сучасного олімпійського руху

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародний олімпійський та спортивний рух» є Формування у майбутніх фахівців базових знань щодо сутності міжнародного олімпійського та спортивного руху, загальних положень забезпечення роботи керівного складу спортивних організацій і установ.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародний олімпійський та спортивний рух» є:

1. Ознайомити з поняттям міжнародний олімпійський та спортивний рух.
2. Ознайомити з основними принципами міжнародного олімпійського руху.
3. Навчити розбиратися в особливостях організаційних і фінансово-економічних проблемах сучасного міжнародного олімпійського й спортивного руху.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: основні події, що відбивають історію розвитку міжнародного олімпійського руху; основні принципи міжнародного олімпійського руху; особливості розвитку міжнародного олімпійського руху на сучасному етапі; мета, завдання й основні напрямки подальшого розвитку міжнародного олімпійського руху; сфери життя людського суспільства, які зачіпають інтереси міжнародного олімпійського руху.

вміти: користуватися науково-методичною й спеціальною літературою, що допомагає в процесі більше детального вивчення дисципліни «міжнародний олімпійський та спортивний рух»; розбиратися в правових і соціальних аспектах сучасного міжнародного олімпійського руху.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 75 години/2,5 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Олімпійські Ігри Стародавньої Греції. Олімпійський рух сучасності.

Культура стародавньої Греції. Утворення політичної структури Еллади. Поняття про «місто-державу» (поліс). Особливості політичного устрою, структури господарства, культури, освіти

та виховання полісів. Принцип змагальності у складі життя стародавніх греків. Легенди і міфи про спорт Стародавньої Греції. Фізичне виховання в системі освіти та виховання Стародавньої Греції. Складові освіти юнаків стародавності. Складові системи античної гімнастики, їх призначення. Спортивні споруди Стародавньої Греції – гімнасії, палестри, стадіони, гіпподроми. Започаткування давньогрецьких Олімпійських ігор. Немейські, Піфійські та Істмійські ігри. Олімпія – місце проведення Олімпійських ігор Стародавньої Греції. Організація і програма Олімпійських ігор стародавності. Характеристика основних видів змагань. Участь у змаганнях, суддівство, визначення й ушановування переможців. Підготовка атлетів до Олімпійських ігор у Древній Греції. Кризові явища в спорті стародавньої Греції. Професіоналізація у стародавньому спорті. Кінець Олімпійських ігор. Спроби відродження Олімпійських ігор. Внесок у відродження Олімпійських ігор Матео Палмієрі, Роберта Довера, Джилберта Веста, У.Брайтона, Е.Цаппаса, А Купера та інш. П'єр де Кубертен і відродження Олімпійських ігор. Біографія П. Кубертена. Роботи П. Кубертена, присвячені проблемам фізичного виховання, системі виховання молоді у Франції, тощо. Проект відродження Олімпійських ігор. Конгрес 1894 р. і його роль в Олімпійському русі. Створення Міжнародного Олімпійського комітету і його роль у розвитку світового спорту. Перший склад Міжнародного Олімпійського комітету. Прийняття Олімпійської хартії - основного правового документу олімпійського спорту. Ігри I Олімпіади і їхнє значення. Проблеми підготовки та проведення I Олімпійських ігор. Періодизація ігор Олімпіад. Загальна характеристика першого періоду Ігор Олімпіад (1896 - 1912р.г.). Загальна характеристика другого періоду Ігор Олімпіад (1920 - 1948р.г.). Загальна характеристика третього періоду Ігор Олімпіад (1952 - 1988р.г.). Четвертий період Олімпійського руху сучасності. XXXX Олімпійські ігри (Лондон). Основні досягнення олімпійської збірної України. Зимові види спорту в програмах ігор Олімпіад. Перші Зимові Олімпійські ігри в системі Олімпійського спорту. Періодизація зимових Олімпійських ігор. Види спорту та їх характеристика, що входять в програму зимових Олімпійських ігор.

Змістовий модуль 2. Міжнародна олімпійська система. Соціально-політичні, організаційно-правові та економічні аспекти сучасного олімпійського руху.

Фундаментальні принципи, структура функціонування Олімпійського руху. Верховна влада Олімпійського руху. Роль Міжнародного Олімпійського комітету в управлінні Олімпійським рухом. Правові аспекти сучасного Олімпійського руху. Основні принципи олімпійського спорту. Олімпійська хартія - основний правовий документ олімпійського спорту. Характеристика загальної структури міжнародної олімпійської системи. Олімпійські конгреси. Міжнародний олімпійський комітет (МОК) і основи його діяльності. Міжнародні спортивні федерації (МСФ) і основи їхньої діяльності. Національні олімпійські комітети (НОК) і основи їхньої діяльності. Регіональні, континентальні ігри. НОК у системі керування олімпійським спортом у різних країнах. Міжнародна олімпійська академія й Олімпійський музей. Поняття про спортсмена аматора. Проблеми аматорства в сучасному олімпійському спорті. «Відкриті» Олімпійські ігри й рішення проблеми аматорства й професіоналізму в олімпійському спорті. Порушення Олімпійських хартій. Олімпійські ігри. Олімпіада. Програма олімпійських ігор та участь в них. Організація та керування Олімпійськими іграми. Святкування Олімпійських ігор. Місце проведення Олімпійських ігор. Організаційний комітет Олімпійських ігор (ОКОІ). Зв'язки між НОКами та ОКОІ. Олімпійське селище. Споруди та обладнання для міжнародних федерацій за видами спорту. Культурна програма Олімпійських ігор. Вікові обмеження участі в Олімпійських іграх. Заявки на участь в Олімпійських іграх. Пропаганда та реклама Олімпійських ігор. Церемонії відкриття та закриття Олімпійських ігор. Церемонія нагородження переможців Олімпійських ігор.

Демократизація Міжнародного олімпійського комітету й олімпійського руху. Основні проблеми міжнародного олімпійського та спортивного руху. Комерціалізація олімпійського спорту. Основні проблеми комерціалізації спорту та їх наслідки. Професіоналізація олімпійського спорту. Олімпійський і професійний спорт. Особливості професійного спорту. Олімпійський і масовий спорт. Параолімпійські ігри. Програма параолімпійських ігор. Олімпійський рух і політика. Участь жінок в олімпійському спорті. Радянський Союз і олімпійський рух. Олімпійський рух в Україні. Єдність олімпійського руху - головне завдання МОК. Діяльність МОК в останні роки. Боротьба з апартеїдом у спорті. Боротьба із застосуванням допінгу в спорті. Проблеми організації й проведення Олімпійських ігор. Економічна діяльність Міжнародного олімпійського комітету. Фінансування олімпійського спорту в різних країнах. Економічні програми організації й проведення Олімпійських ігор.

3. Рекомендована література

Базова

1. Агеевиц В.У., Ходоров А.М. Пять колец: идеи и мораль.- Л.: Лениздат, 1985. – 160с.
2. Алексеев Р.О. Международное олимпийское движение. – М.: Значение, 1966.,- 96с.
3. Базунов Б.А., Попов С.Г. Москва 80. – М.: Фис, 1974. – 133с.
4. Базунов Б.А. Олимпийское время Москвы. – М.: Фис, 1978. – 190с.
5. Вакхимед. Эпипикии (Пиндар Вакхимед: Оды, Фрагменты). – М., 1980.
6. Вергилий. Буколики. Георгии. Энеида. – М., 1979.
7. Геротод. История.- Л., 1972.
8. Гомер. Илиада.- М., 1978.
9. Гораций. К Лидин // Олимпийский огонь. – М.: Фис, 1980.- С.56.
10. Григорьев Е.Е., Мельников И., Чертков В. Мюнхен: Олимпиада и плитка. Игры от зари до зари. – М.: Сов. Россия, 1974. – 144с.
11. Энциклопедический словарь по физической культуре и спорта (в трех томах). – М.: Фис, 1961.
12. Звезды спорта: Справочник/Сост. Б.Н. Хавин. – М.: Фис, 1979. – 429с.
13. Кастров Ф. Международное олимпийское движение. Острый кризис в связи с проведением Олимпийских Игр 1988г. в Сеуле. Единственно возможно решение этой проблемы. – Гавана: Editora Politica, 1985. – С.5 – 12.
14. Ким Ун Ен. Мок, Олимпийское движение и международные отношения// Международное спортивное и олимпийское движение. – М. – 1993. – С. 20 – 30.
15. Киселев Н.С., Мельников И.А. Над Мельбурном голубое небо. – М.: Молодая гвардия, 1957. – 176с.
16. Киселев Р.М. Десятый Олимпийский конгресс (публицистический обзор). – М.: Фис, 1975. – 102с.
17. Коваль В.И. Олимпиада – 80 (Экономический аспект). – М.: Знание, 1978. – 48с.
18. Кулешов А.П., Соболев П.А. В снегах Скво – Вэлли. Америка в олимпийские дни. – М.: Фис, 1960. – 224с.
19. Кун Л. Всеобщая история физической культуры и спорта. – М.: Радуга, 1982. – 399с.
20. Кун Н.А. Легенды и мифы Древней Греции. – М.: Просвещение, 1975. – 464с.
21. Лебедев Л.Г., Мельников И.А. В лучах олимпийского огня. – М.: Фис, 1977. – 102с.
22. Логофет О.Н. Пять олимпийских дней. – М.: Сов. Россия, 1960. – 72с.
23. Лукашин Ю.С., Хавин Б.Н. Белые Олимпиады. – М.: Фис, 1960. – 397с.
24. Любомиром Н.И. XV Олимпийские игры. – М.: Фис, 1955. – 327с.
25. Любомиром Н.И. От Афин до Рима. – М.: Сов. Россия, 1960. – 511с.

26. Любомиров Н.И. Советский спорт и олимпийское движение. – М.: Знание, 1967. – 96с.
27. Мамлеев Д.Ф., Силантьев В.И. Звездный час Монреаля. – М.: Известия, 1976. – 239с.
28. Машин Ю.Д. Итоги XVIII Олимпийских игр в Токио. – М.: Фис, 1965. – 46с.
29. Международные спортивные объединения и туристические организации.: Справочник/ Под ред. В.И. Ковалю. – М.: Фис, 1973. – 328с.
30. Мазэ Ф. Шестьдесят лет Олимпийских игр. – М.: Фис, 1959. – 391с.
31. Мифы народов мира. Энциклопедия (в двух томах). – М.: Советская энциклопедия . – 1982.
32. Новоскольцев В.А. Переплетенная радуга. Этюды о Кубертене. – М.: Фис, 1964. – 84с.
33. 33. Новоскольцев В.А. Пылающая эстафета. – М.: Фис, 1979. – 303с.
34. Олимпийское созвездие. Победители XI зимних и XX Олимпийских игр.: Справочник/ Сост. А.Д. Бирюков . – М.: Фис, 1974. – 270с.
35. Олимпийский огонь. Спорт в творчестве поэтов мира. – М.: Фис, 1980. – 381с.
36. Олимпийская энциклопедия . – М.: Советская энциклопедия, 1980. – 416с.
37. Павлов С.П. XIX Олимпиада. Надежды, итоги, проблемы. – М.: Фис, 1968. – 63с.
38. Павлов С.П. Олимпийский год. Итоги. Уроки. Перспективы. – М.: Фис, 1973. – 63с.
39. Парандовский Ян. Мифология. Верования и легенды греков и римлян. – М., 1971.
40. арандовский Ян. Олимпийский диск. – М.: Прогресс, 1979. – С. 73 – 74.
41. Пиндар. Первая Олимпийская песня // Олимпийский огонь. – М.: Фис, 1980. – С.43 – 48.
42. Проблемы олимпийского движения (Болгарский олимпийский комитет):. Сборник. – София, 1977. – 365с.
43. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт. – Киев: Олимпийская литература, 1994. – 493с.
44. Платонов В.Н., Петровский В.В. Олимпийский спорт как система знаний и сфера деятельности // Современный олимпийский спорт. – К., 1993. – С.13 – 17.
45. Рявкин Л.И. В долине Алфея. Олимпийские игры в искусстве Древней Греции. – М., 1969.
46. Родиченко В.С. Организация и техническое обеспечение олимпийских соревнований. – М.: Знание, 1978. – 64с.
47. Романов Н.Н. Международные спортивные движения. – М.: Фис, 1973. – 255с.
48. Романов Н.Н. Трудные дороги к Олимпу. – М.: Фис, 1987.
49. Ромашко А.И. Спортивные сооружения для Олимпийских игр. – М.: Знание, 1979. – 64с.
50. Саввин В.И. Современное олимпийское движение. – М.: Знание, 1970. – 32с.
51. Симонид Кеосский. Победители на Олимпийских играх // Олимпийский огонь. – М.: Фис, 1980. – С.49 – 50.
52. Соболев П.А., Калинин Н. Олимпийские игры. – М.: Фис, 1955. – 151с.
53. Соболев П.А. Олимпия, Афины, Рим. – М.: Фис, 1960. – 462с.
54. Соколов Г.И. Олимпия. – М.: Искусство, 1980. – 206с.
55. Хавин Б.Н. 500 вопросов и ответов об Олимпийских играх. – М.: Фис, 1971. – 175с.
56. Хавин Б.Н. Все об Олимпийских играх .: Справочник. – М.: Фис, 1979. – 607с.
57. Шанин Ю.В. Герои античных стадионов. – М.: Фис, 1979. – 141с.
58. Мебель Г. Олимпия и ее игры: Пер. с нем. – Лепцинг:Эдицион, 1967. – 279с.
59. Шишигин М. Путь к Олимпу. – М.: Фис, 1967. – 496с.
60. Штейнбах В.Л. Герон Олимпийских баталий. – М.: Фис, 1979. – 215с.
61. Штейнах В.Л. Олимпийские эмблемы. – М.: Фис, 1978. – 188с.

Допоміжна

1. Штейнах В.Л. (сост.) От Афин до Москвы. – М.: Фис, 1979. – 263с.
2. Гуськов С.И. Любители или профессионал. – М.: Знание, 1988. – 94с.
3. Гуськов С.И. Спонсор и спорт. – М.: МЦНТИ, 1995. – 160с.
4. Гуськов С.И., Гуськов С.С. Телевидение и спорт. – М.: Полиграф сервис, 2000. – 334с.
5. Столбов В.В. История физической культуры. – М.: Просвещение, 1989. – 288с.
6. Пономарьев Н.И. Функции спорта и его место в системе общественных отношений // В кн. : Теория спорта. – К.: Вща шк., 1987. – С. 45 – 65.
7. Профессиональный спорт / Под общей ред. С.И. Гуськова, В.Н. Платонова. – Киев.: Олимпийская литература, 2000. – 391с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання - залік**5. Засоби діагностики успішності навчання**

- усне опитування на практичних заняттях;
- письмові контрольні роботи.